

Els maristes posen veu i rostre a la protecció de la infància

Dv, 5/04/2019 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) Des de l'assumpció i reconeixement d'un passat que consideren "dolorós", la comunitat educativa dels maristes fa un pas endavant. El [proper dimarts](#) presenten el llibre *Trencar el silenci. Deu rostres, deu veus*, dels periodistes **Imma Amadeo** i **Jordi Martínez**. Editat per Baula, és un recull de deu testimonis vinculats a l'institut marista per compartir un camí de creixement. Reivindiquen un treball coordinat de tots els agents per combatre l'abús sexual a menors. Són conscients que és un problema social d'abast global.

"Teníem la sensació que fins ara s'havia focalitzat tot en el passat i que s'havia explicat poc el que aquest passat havia generat", diu Martínez. Els dos autors, vinculats a la institució, es van proposar explicar què fa a dia d'avui la comunitat marista en l'àmbit de la protecció de la infància. "Semblava que estiguéssim instal·lats en vint, trenta, quaranta anys enrere, i això costava molt d'explicar en el dia a dia", explica Martínez.

El llibre és el resultat de deu converses. Testimonis catalans, però també de Grècia, França, Hongria i Roma, de diferents àmbits de treball per la protecció i la defensa dels drets dels infants. Psicòlegs, educadors, mestres, persones amb càrrecs de responsabilitat en equips de protecció de la província l'Hermitage, que engloba sis països, entre els quals Catalunya. Un dels testimonis també és el germà **Emili Turú**, que va ser superior general de la congregació.

"Això ens dona una mirada global de tot el que s'està fent en protecció dels infants dins de l'institut marista", explica Amadeo. El relat defuig la visió institucional, per bé que els deu testimonis estan vinculats als maristes: "És una visió íntima, profunda i coral, que mostra com treballar la protecció a la infància des de tots els àmbits". Un criteri que mostra que "no és una escola sola, sinó tot un món que treballa per la protecció de la infància".

Entre les sorpreses positives, els autors reconeixen que els ha “copsat el grau de compromís i de passió de la gent que hem trobat”. I apunten: “Això ens dona la certesa que les coses estan canviant”, diu Jordi Martínez.

Un compromís global

El treball de recerca del llibre que neix també en clau interna, per explicar al mateix món marista una realitat molt més àmplia. Depassa, per exemple, el marc d'unes tutories o d'un curs de prevenció: “És bo que la gent sàpiga què s'està fent, més enllà de la seva obra educativa”, diu Amadeo.

A nivell global, el 2011 l'institut marista pren el compromís que totes les províncies del món es dotin d'eines, protocols i material per combatre l'abús sexual i promoure els drets de la infància. A l'Hermitage el 2013 publiquen una guia de protecció dels infants. I comença la campanya 'Trenca el silenci' a totes les obres educatives: tot un treball de conscienciació.

El llibre vol ser “l'altaveu necessari”, diuen els autors, per mostrar que “s'està fent molt bona feina i ens agrada compartir-ho i explicar-ho”. D'aquí el títol: 'Trencar el silenci' també cap enfora.

Apoderar l'infant

“Aquests darrers anys s'ha fet una feina molt intensa per apoderar els nens, per donar-los la veu: heu de ser capaços d'explicar si passa qualsevol cosa, teniu els canals i les maneres de fer-ho”, explica Amadeo. “T'adones que els nens estan trencant el silenci: s'està treballant bé, cada cop són més capaços de poder-se expressar”. Consideren les denúncies que han gestionat, en part, fruit d'aquest treball: “Quan dones la veu, reculls; i quan dones la veu, la gent parla”, diu la responsable de comunicació de la institució.

El creixement de la comunitat educativa

Els diferents testimonis, arrelats en països i cultures diverses, apunten una mateixa conclusió: “L'única eina que tens per gestionar aquest problema brutal és l'infant; dotar-lo d'eines perquè pugui expressar-se”, diu Jordi Martínez.

Ahora assenyalen una divergència de ritmes entre països. Si aquí just s'està començant a treballar i a prendre consciència del problema social que comporten, al nord ja fa temps que hi són. “Calia posar damunt la taula aquesta realitat”.

Formació, prevenció, acompanyament

Tots els testimonis apunten també la importància de la formació dels educadors: “Tenim molts professors que s'estan formant al Centre Universitari Cardenal Cisneros en col·laboració amb la Universitat Pontificia Gregoriana de Roma amb un curs específic de protecció de menors. Un treball de fons que s'està estenent per necessitat: “Cada vegada hi ha més gent interessada en fer-lo; anys enrere hagués estat insòlit i avui els educadors estan reclamant ser formats en això”.

La conclusió més de fons: “Fins ara hem posat el debat ciutadà o social en què calia fer després de saber que has patit un abús”. Però Martínez subratlla que cal treballar abans. “Si l'infant està preparat per detectar senyals de perill, pot dir-ho”. I critica que “tots els protocols del món són pel després”. En canvi, al llibre,

mostren exemples sobre com prevenir, molt abans d'haver de gestionar.

“Tots els entrevistats mostren la cura de la institució per l'acompanyament, per estar al costat de les víctimes”. Amadeo insisteix en posar “la persona al centre”. També en el patiment i en l'objectiu de reparar i guarir. Perquè són molt conscients que “el temps no ho cura tot”.

El paper de la dona

Martínez destaca el paper de la dona: “És cert que veiem institució marista i pensem en un món masculí; però al llibre queda reflectit el paper rellevant de la dona”. Per exemple, dones pioneres en direcció de cursos universitaris internacionals de protecció a l'infant. Dones que han lluitat a França pels drets dels infants, psicòlogues que estan canalitzant tot aquest tema.

Entre les barreres i dificultats per afrontar les agressions sexuals a menors, apunten el tarannà de cada infant. “N'hi ha que tenen més facilitat que d'altres per comunicar-se”. També la naturalesa del delict: “L'abús es produeix en la clandestinitat”. I la barrera social: “La societat no ha assumit que és una xacra social”. Els autors alerten que “una institució sola no podrà resoldre el problema” i demanen coordinació en un àmbit que transcendeix les escoles.